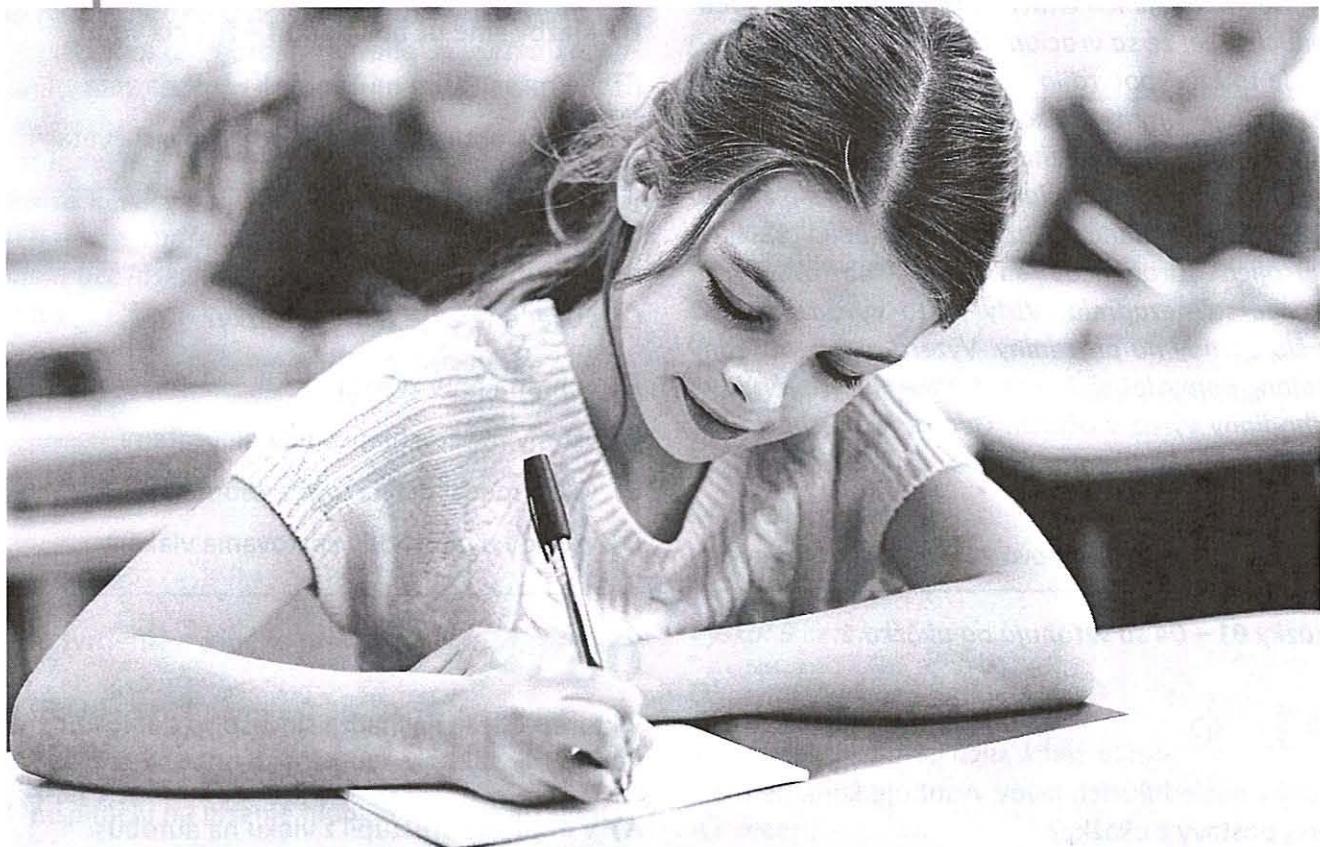

Gymnázium Angely Merici
Hviezdoslavova 10, Trnava

**Prijímacia skúška
na osemročné štúdium
SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA**

15. jún 2020

Pozorne si prečítaj nasledujúcu ukážku.

Ukážka 1

„George, mohla by si si sadnúť a prestať pobehovať od obloka k obloku?!“ zvolal Julian. „Nie dosť, že nás tu hegá vo vlaku, ešte mi aj šliapeš po nohách.“

„O chvíľu sme doma!“ radovala sa George. „Veľmi sa teším na Timma! Robí mi dobre, keď pozorujem, ako sa bližíme k domovu! Príde nám Timmy oproti, čo myslíte? Privítaj nás radostným poskakovaním?“

„Neblázni,“ ozval sa Dick. „Timmy je sice múdry pes, no nevie čítať tabule s príchodmi a odchodom vlakov.“

„Nepotrebuje ich čítať!“ namietla George. „Jednoducho vie, že sa vraciam domov.“

„Je to tak,“ potvrdila Anna. „Tvoja mama, George, tvrdí, že Timmy je ako vymenený, keď sa vraciaš domov – od rána odbieha k bránke a sleduje cestu.“

„Zlatíčko moje!“ zvolala George, vyrazila k oknu a zakopla do Julianu. „Kiežby sme už boli doma!“

Trojica súrodencov sa bavila na sesternici. George sa nezaprela. Vždy takto vyvádzala, keď sa šlo domov na prázdniny. Vyzerá ako neposedný chalan, pomysel si Julian. Krátke kučeravé vlasy, odhodlaný výraz v očiach. George vždy chcela byť chlapcom, a keďže ním nebola, aspoň sa tak správala.

(E. Blytonová – Slávna päťka, upravené)

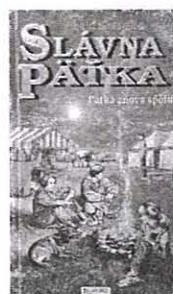
Otázky 01 – 04 sa vzťahujú na ukážku 1.

01

Ktorý z nasledujúcich javov vystihuje konanie niekorej postavy z ukážky?

- A) nadšenie
- B) odvaha
- C) ľahostajnosť
- D) strach

02

Ktoré tvrdenie o postavách vyplýva z ukážky?

- A) Anna má veľmi dobrý vzťah s matkou George.
- B) George nie je s ostatnými deťmi v príbuzenskom vzťahu.
- C) Julian sa neteší na prázdniny.
- D) George a Dick majú rozdielny názor na schopnosti Timma.

03

Ktorá veta z ukážky je určená správne?

- A) O chvíľu sme doma! – rozkazovacia veta
- B) Kiežby sme už boli doma! – želacia veta
- C) Veľmi sa teším na Timma! – želacia veta
- D) Nepotrebuje ich čítať! – rozkazovacia veta

04

Čo z uvedeného je tému ukážky?

- A) ochrana práv zvierat
- B) vzťahy medzi chlapcami a dievčatami
- C) vzťah medzi dievčaťom a psom
- D) výhody a nevýhody cestovania vlakom

05

V ktorej vete sa nachádza sloveso so slabičnou predponou?

- A) V Poprade prestúpil z vlaku na autobus.
- B) Sestra zhrnula omrvinky zo stola.
- C) Opatrne vkladala vázu do škatule.
- D) Na jeho počesť vztýčili vlajku.

Pozorne si prečítaj nasledujúcu ukážku.

Ukážka 2

Jane Austenová (spisovateľka)

Kedysi dávno žilo dievča, ktoré malo veľmi rado knihy. Zahŕbilo sa do kníh tak veľmi, že niekedy sa dokonca dohadovalo s postavami, ako keby mu mohli odpovedať. Jane a jej sedem súrodencov si vymýšlali rôzne divadelné hry, v ktorých hrali spolu so svojimi rodičmi.

Jane bola veľmi mladá, keď začala písat príbehy a čítala ich svojej sestre Cassandre, ktorá sa na nich smiala. V príbehoch sa odrážala aj Janina povaha. Bola šikovná, múdra, bystrá a vynachádzavá. Pre Jane bol dôležitý každý detail: ako sa pári hašterí, ako muž chodí, čo si povedali slúžky – to všetko odhalovalo ľudské charaktery. Jane si všetko zaznamenávala do notesa a potom to použila vo svojich románoch.

V tom čase sa očakávalo, že sa dievča vydá. No Jane sa nechcela vydávať a nikdy sa ani nevydala. „Ach, Lizzy, radšej urob čokoľvek iné, než by si sa vydala bez lásky,“ povedala jedna z jej románových postáv.

(E. Favilli, F. Cavallo – Príbehy na dobrú noc pre rebelky, upravené)

Otázky 06 – 07 sa vzťahujú na ukážku 2.

06

Ktoré tvrdenie o Jane je pravdivé?

- A) Nerada sa zaoberala maličkosťami.
- B) Často sa s ľuďmi hádala.
- C) Inšpiráciu na písanie hľadala v okolitom svete.
- D) Ako jediná z rodiny mala záľubu v umení.

07

Ktoré tvrdenie vyplýva z ukážky?

- A) Lizzy bola Janina sestra.
- B) Jane nekonala vždy podľa očakávaní.
- C) Jane netúžila po láske.
- D) Rodičia chceli, aby bola Jane herečka.

08

Ktoré zo slov je utvorené pomocou predpony?

- A) vstup
- B) omáčka
- C) cesto
- D) koniček

09

Johanka si spísala nasledujúce informácie. Čo sa pravdepodobne chystá napísat?

Hrnček

Farba: červená, zelená, bledomodrý podklad

Vzor: jahodový

Materiál: keramika

Povrch: lesklý

Výška: 9 centimetrov

Objem: 0,5 litra

Vhodný na prípravu čaju, kávy, kakaa.

- A) recept
- B) reklamu
- C) opis
- D) návod

Pozorne si prečítaj nasledujúcu ukážku.

Ukážka 3

Veľká koralová bariéra je súčasťou svetového prírodného dedičstva UNESCO, lemuje viac ako 2000 kilometrov severovýchodného pobrežia Austrálie. Je to jeden z najväčších magnetov, ktorý sem láka turistov. Tvoria ho stovky koralových útesov a ostrovčekov a je domovom 400 druhov koralov, 1500 druhov rýb a 4000 druhov mäkkýšov.

Austrálsky úrad pre správu morského parku Veľká koralová bariéra (GBRMPA) zverejňuje hodnotenie stavu tohto koralového systému každých päť rokov. V roku 2014 označil vývoj systému za zlý, v najnovšej správe je predpovedeď ešte o stupeň horšia.

Úrad v nej poukazuje na rozsiahle blednutie koralov, ktoré v rokoch 2016 a 2017 zasiahlo až dve tretiny z nich. Blednutie nastáva, keď sa koraly v dôsledku otepľovania morskej vody začnú zbavovať farebných rias, ktoré im dopravujú výživné látky. Mierne vyblednuté koraly sa môžu pri poklesu teploty vody ešte spamätať, horšie postihnuté „hladujúce“ koraly sú náhylnejšie na choroby a hynú.

Úrad pritom zdôraznil, že hlavnou príčinou je globálne otepľovanie. K zhoršeniu stavu prispieva však aj nadmerný rybolov, stavebné aktivity na pobreží či vypúšťanie odpadových vôd.

(*Veľká koralová bariéra sa možno nedá zachrániť; science.hnonline.sk, upravené*)

Otázky 10 – 12 sa vzťahujú na ukážku 3.

10

Ktorý údaj je podľa ukážky pravdivý?

- A)** Veľká koralová bariéra sa nachádza 2000 kilometrov severovýchodne od Austrálie.
- B)** Veľkú koralovú bariéru tvorí 400 koralov.
- C)** Poslednú správu zverejnili Austrálsky úrad pre správu morského parku Veľká koralová bariéra v roku 2019.
- D)** Dve tretiny koralov už vo Veľkej koralovej bariére vyhynuli.

Pozorne si prečítaj nasledujúcu ukážku.

Ukážka 4

*My žijeme na vidieku,
nemáme tu veľkú rieku,
divadlá a paneláky,
električky ani vlaky.*

*Ubehol už týždeň, v piatok
naša trieda mala sviatok,
zažili sme menšiu slávu,
navštívili Bratislavu!*

*Mama mi raz rozprávala,
že ked' bola ona malá,
na výletoch v autobuse
spievali si v jednom kuse.*

*Teraz máme slúchadlá!
Prehrávač nám hiphop hrá.
Neviem si to predstaviť,
ako mohli vtedy žiť...*

*Predstavenie začína sa
slávnostne... ach, aká krása!
Z hercov sa mi tají dych
– sú v kostýnoch dobových –*

*...aj z Tatiany, Onegina.
Musela byť vtedy drina
písati rukou dlhý list...
„Dneska môže raz-dva ísť,*

*Iásku vyznáš esemeskou...“
po skončení ktosi treskol.
Namajveru, je to iné
ako filmy v 3D kine.*

*Naučiť sa také básne!
V duchu nad tým stále žasnem.
Divadlo ma ohromilo
nezvyčajnou, živou silou.*

*V realite často hráme,
za masky sa schovávame.
Úsmev môže skrývať smútok
a medové slová útok.*

*Drámy, frašky, komédie,
každý svoju rolu žije.
Neľahko sa rozoznáva,
ktorá ľudská tvár je pravá.*

(I. Ďuričová – V divadle)

Otázky 13 – 14 sa vzťahujú na ukážku 4.

13

Ktoré tvrdenie o deťoch z básne vyplýva z ukážky?

- A) Rady recitujú básne.
- B) Deti na vidieku nepoznajú populárnu hudbu.
- C) Moderná technika je bežnou súčasťou ich života.
- D) Často chodia do divadla.

14

Návšteva divadelného predstavenia sa stala v básni podnetom na zamyslenie. Nad čím?

- A) V minulosti boli vzťahy hlbšie, dlhodobejšie a úprimnejšie ako v súčasnosti.
- B) Divadlo dokáže dobre vystihnúť ľudskú povahu a rôzne charakterové chyby.
- C) Najčastejšie nám ubližujú tí, ktorí sa navonok tvária ako naši priatelia.
- D) Ľudia často predstierajú niečo, čím nie sú, alebo čo necítia.

15

Prečo je scenár pre hercov dôležitý?

- A) Majú tam uvedené, ktoré dni a o koľkej majú predstavenia.
- B) Učia sa z neho dialógy, ktoré hovoria na javisku.
- C) Je to náučná literatúra, podľa ktorej sa učia správne hrať.
- D) Môžu si tam prečítať, ako sa divákom páčila divadelná hra.

16

Ktoré vety sú napísané pravopisne správne?

- 1)** Blížila sa k nám krásavica vo vzorovanom kymone.
- 2)** Mlynárovho syna uhryzla líška do lýtka.
- 3)** Nablískané strieborné lyžičky ležali vedľa plytkého tanierika.
- 4)** Keď vstupoval do kina, zakývala mu kamarátka z lyžiarskeho oddielu.

17

V ktorých možnostiach je podstatné meno v akuzatíve?

- 1)** Prešiel popod most.
- 2)** Prišiel o peniaze.
- 3)** Položila vázu medzi knihy.
- 4)** Plakal zo zúfalstva.

18

V ktorých možnostiach sa nachádza neurčitok?

- 1)** vlast'
- 2)** rást'
- 3)** byť
- 4)** vráť

19

V ktorých vetách sa nachádza aj neohybný slovný druh?

- 1)** Tri dni nám nestačili.
- 2)** Exotické krajiny sú veľmi populárne.
- 3)** Keď vyhrám milión, odcestujem.
- 4)** Nehovor mi záver filmu!

20

V nasledujúcom teste sa nachádza niekoľko predložiek. Ktoré z nich sa spájajú priamo s podstatným menom?

Nina bola talentované a hrdé dievča z chudobnej rodiny. Keď šla jej mama do kostola, Nina si nenápadne sadla na jedinú lavicu pri organe a učila sa hrať.

- 1)** z
- 2)** do
- 3)** na
- 4)** pri

21

Ktoré slová sú napísané pravopisne správne?

- 1)** zvednúť
- 2)** pest'
- 3)** zmestiť sa
- 4)** obväz

22

Ktoré slovné spojenia sú napísané pravopisne správne?

- 1)** zbojníci zbíjali
- 2)** nádherná obývačka
- 3)** običajný zošit
- 4)** hodiny odbili polnoc

23

Ktoré slová sú napísané pravopisne správne?

- 1)** kvoš
- 2)** kvôli
- 3)** kvôčka
- 4)** vôl

24

V ktorých možnostiach je zakryté iba y alebo ý?

- 1)** zv šok prázdnin, v hlad na mesto, odborný v raz
- 2)** nebezpečný p tliaci, chutné p rohy, ľadová kr ha
- 3)** dostať sa do pom kova, l sý muž, rýchlo zam kať
- 4)** mocný b vol, školský v let, v soký strom

25

Ktoré výroky hovoria o tom, že sa netreba dopredu radovať?

- 1)** Každá vec má svoj čas.
- 2)** Nehovor hop, kým nepreskočíš.
- 3)** Na zajtra je len hnev dobré odkladáť.
- 4)** Nechváľ deň pred večerom.

26

Z uvedených pojmov vyber len tie, ktoré sa spájajú s poéziou.

kapitola, rým, poetka, odsek, verš, prozaik, bábka

27

V básni, ktorá sa rýmovala, sme zmenili poradie veršov. Zorad' verše do správneho poradia. Poradie vyzadri číslicami, ktorými sú jednotlivé verše označené.

- 1.** Omotáš ním všetkých známych,
- 2.** Na Vianoce z celej šírej rodiny
- 3.** šál má cez pol kilometra.
- 4.** uzol, ten už necháš na nich."
- 5.** dostal som šál od mamky ja jediný.
- 6.** Mamka vraví: „Len sa netráp,

28

Vypíš slovo, ktoré má iný význam ako zvyšné slová.

súper – protivník – súťažiaci – protihráč – sok

29

Napíš tvar slovesa *zavyť* v prítomnom čase tak, aby sa hodil na zakryté miesto v rozkazovacej vete.

Vlčica prikázala víčaťu: „[] na mesiac!"

30

Urč rod nasledujúcich prídavných mien.

- a)** morský
- b)** koláčová
- c)** sesterský

31

Koľko chýb je v nasledujúcom texte?

Náž kamarát Tibor má prezívku Tibo. Pozvaním bol velmi nadšený. Obaja sme futbalisti a hneď po jeho príchode sme vymysleli program na celý týždeň. Zostavili sme dve silné muštvá, ktoré chceli vihrať. Výsledok turnaja nám ukazal, že sme všecvi víťazi.

32

Vypíš z nasledujúcich slov tie, v ktorých sa spoluhláska v nespodobuje.

slivka, lev, vdľačná, nevpísat, vdova, vták, dievča, kvetináč

33

Vypíš zámená, ktoré sú v nasledujúcom teste pri vlastňovacie.

Karolína s naším Danielom kráčali do školy. To ráno bolo pre Karolínu úplne podľa jej predstáv. Z oblohy sa začali sypať veľké snehové vločky, ktoré im padali na nos a občas sa zachytili aj na mihalničiach. Daniel sa zlostil, jeho sneh vôbec nepotešil, radšej by už privítal jar. Ich škola bola naštastie blízko.

34

Z každého riadka vypíš slovo alebo slovné spojenie, ktoré je napísané pravopisne správne.

- a) Dunaj, Kysucké nové mesto, slovenka
- b) košičania, Malá fatra, január
- c) Prezident, Veľká noc, Bratislavský Hrad

35

Nasledujúci text je súkromný list. Jeho autorka zabudla na pravidlá, ktoré sa majú pri písaní súkromného listu dodržiavať. Vypíš slová, ktoré napísala nesprávne.

Najdrahší Ivan,

píšem ti z najkrajšieho miesta, aké som si doposiaľ dokázala predstaviť. Všetko navôkol je pestrofarebné, slnko mi zohrieva tvár. Cítim sa už oveľa lepšie.

Srdečne ťa pozdravujem.

tvoja Soňa

**Prijímacia skúška na osemročné štúdium
SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA, 15. jún 2020**

Správne odpovede a spôsob hodnotenia

Správne odpovede:

01 ⚡ A	16 🖐 N A N A	26 ✎ rým, poetka, verš
02 ⚡ D	17 🖐 A A A N	27 ✎ 2., 5., 6., 3., 1., 4.
03 ⚡ B	18 🖐 N A A N	28 ✎ súťažiaci
04 ⚡ C	19 🖐 N A A N	29 ✎ Zavy
05 ⚡ A	20 🖐 N A N A	30 ✎ a) mužský b) ženský c) mužský
06 ⚡ C	21 🖐 N N A A	31 ✎ 9
07 ⚡ B	22 🖐 A A N A	32 ✎ vďačná, vdova, kvetináč
08 ⚡ A	23 🖐 N A N A	33 ✎ naším, jej, ich
09 ⚡ C	24 🖐 A N A A	34 ✎ a) Dunaj b) január c) Veľká noc
10 ⚡ C	25 🖐 N A N A	35 ✎ ti, ťa, tvoja
11 ⚡ B		
12 ⚡ D		
13 ⚡ C		
14 ⚡ D		
15 ⚡ B		

Spôsob hodnotenia:

- a) otázky 01 – 15 (označené ⚡): za správnu odpoveď prideľte **2 body**, za nesprávnu odpoveď a za žiadnu odpoveď prideľte **0 bodov**. Ak žiak vyznačí viac ako jednu možnosť, prideľte **0 bodov** (a to aj v prípade, keď medzi vyznačenými možnosťami je aj správna odpoveď).
- b) otázky 16 – 25 (označené 🖐): ak žiak správne posúdi všetky štyri možnosti, prideľte **4 body**. Ak žiak správne posúdi tri možnosti, prideľte **2 body**. Ak žiak správne posúdi menej ako tri možnosti, prideľte **0 bodov**.

Ukážka hodnotenia takejto otázky:

Správne riešenie otázky je
A A N N.

16 🖐	1	A N	☒ ☐ ✓	Hodnotiteľ značkami vyznačil, ktoré žiakove rozhodnutia boli správne (✓), ktoré nesprávne (✗) a na ktoré neodpovedal (-).
	2	A N	☐ ☒ ✗	
	3	A N	☒ ☐ ✗	
	4	A N	☐ ☐ -	

Kedže žiak posúdil správne jednu zo štyroch možností, získa za svoju odpoveď **0 bodov**.

- c) otázky 26 – 35 (označené): za správnu odpoveď prideľte **3 body**. Ak žiak napíše nesprávnu odpoveď alebo nenapíše žiadnu odpoveď, prideľte **0 bodov**.

V nasledujúcich otázkach navrhujeme prideliť body nasledovne:

- V otázke **26** ohodnoťte odpoveď najprv pomocnými bodmi (PB): + 1 PB za správne nájdené slovo, – 1 PB za uvedenie iného slova. Potom pomocné body sčítajte a výsledné body prideľte takto:
 - ✓ 3 body za 3 PB,
 - ✓ 2 body za 2 PB,
 - ✓ 1 bod za 1 PB.
- V otázke **27** prideľte 3 body za zoradenie veršov do správneho poradia.
- V otázke **28** prideľte 3 body len za správnu odpoveď, ak žiak uvedie nesprávne slovo alebo viac slov, prideľte 0 bodov.
- V otázke **29** prideľte 3 body len za správne vyčasovaný a pravopisne správne napísaný tvar slovesa, ak žiak uvedie nesprávny tvar slovesa alebo tvar slovesa nebude pravopisne správny, prideľte 0 bodov.
- V otázke **30** prideľte po jednom bode za správne určený rod prídavného mena v každej časti otázky.
- V otázke **31** prideľte 3 body za správne uvedený počet chýb v texte. Ak žiak vypíše všetky chybne napísané slová, prideľte 1 bod.
- V otázke **32** ohodnoťte odpoveď najprv pomocnými bodmi (PB): + 1 PB za správne nájdené slovo, – 1 PB za uvedenie iného slova. Potom pomocné body sčítajte a výsledné body prideľte takto:
 - ✓ 3 body za 3 PB,
 - ✓ 2 body za 2 PB,
 - ✓ 1 bod za 1 PB.
- V otázke **33** ohodnoťte odpoveď najprv pomocnými bodmi (PB): + 1 PB za správne nájdené slovo, – 1 PB za uvedenie iného slova. Potom pomocné body sčítajte a výsledné body prideľte takto:
 - ✓ 3 body za 3 PB,
 - ✓ 2 body za 2 PB,
 - ✓ 1 bod za 1 PB.
- V otázke **34** prideľte po jednom bode za nájdenie pravopisne správne napísaného slova v každej časti otázky.
- V otázke **35** ohodnoťte odpoveď najprv pomocnými bodmi (PB): + 1 PB za správne nájdené slovo, – 1 PB za uvedenie iného slova. Potom pomocné body sčítajte a výsledné body prideľte takto:
 - ✓ 3 body za 3 PB,
 - ✓ 2 body za 2 PB,
 - ✓ 1 bod za 1 PB.

V teste možno získať maximálne 100 bodov.